



Muziek in de kerk

Muziek raakt in het hart en het is een wezenlijk onderdeel van kerk-zijn. Met muziek kan je uitdrukken wat met woorden alleen niet lukt. Het was daarom ondenkbaar voor de commissie om het thema 'muziek in de kerk' over te slaan.

In de tentoonstelling is daarom ruimte gemaakt voor het nieuwe Pels & van Leeuwenorgel en de twee koren die verbonden zijn met de Ter Coulsterkerk. Lees hierna ook de verhalen over het orgel en de koren, met dank aan o.a. Sybren Boukes en Steph Ibink.

Ook de luidklokken hebben een plekje gekregen op één van de panelen in de tentoonstelling. De klokken maken wel geluid, maar maken strikt genomen geen muziek; het is geen carillon. De luidklokken worden gebruikt bij het in- en uitgaan van een dienst, een zondagse dienst of een bijzondere dienst.

Klaas Hoekstein

Frits Redeker

Steven Kalverdijk

Lou Sinke





Het Pels & van Leeuwenorgel

Sybren Boukes

In de Moeder Godskerk stond een Jos Vermeulenorgel uit 1947, afkomstig uit een klooster in Oudenbosch. Het orgel was van slechte kwaliteit, zoals zoveel orgels die kort na de oorlog gebouwd zijn. Het *katholieke orgeltje* was ook niet geschikt voor de specifieke kerkmuziektraditie in een Protestantse kerk.

Een orgelcommissie opgericht onder voorzitterschap van Hans Vos in 1999, onderzocht een zestal opties en kwam tot een duidelijke conclusie: er moet een nieuw orgel komen! De commissie luistert door heel Nederland naar orgels om een orgeltype te kiezen met het beste klankbeeld voor de Ter Coulsterkerk.

De firma **Pels & van Leeuwen** uit Den Bosch bood de beste prijs-kwaliteitsverhouding en mocht het orgel gaan bouwen. Zij kregen opdracht voor een 20-stemmig orgel met een **klassiek klankbeeld** in de stijl van **Christian Müller**, de bekende 18^e -eeuwse orgelbouwer. Later werden vijf stemmen extra toegevoegd waardoor het orgel ook geschikt is als concertorgel.

Wie het weet, ziet dat het orgel van de **Grote Kerk in Beverwijk** inspiratie is geweest voor het nieuwe orgel in de Ter Coulsterkerk. Hoewel het orgel qua ontwerp en detaillering modern is, heeft het Ter Coulsterorgel wel de symmetrische opzet die aansluit bij de gekozen barokke klankkleur.

Opvallend is ook de toren naast het orgel; de **pedaaltoren**. De pijpen van het pedaal steken iets buiten de kas in een (niet vanuit de zaal zichtbare) nis in de muur. In deze nis stond voorheen een deel van het Vermeulenorgel opgesteld.

Een orgel heeft windvoorziening nodig. Er staat een windvoorziening met twee balgen verstopt achter de balustrade van het balkon. Er was keuze uit twee types blaasbalgen, de modernere magazijnbalg die zorgt voor een constante luchtdruk en een constant geluid, of een spaanbalg. Er is gekozen voor de **spaanbalg** die een minder constante luchtdruk geeft, maar daardoor wel een levendiger klank heeft.

Interview met Sybren Boukes, de notulen van de orgelcommissie, verslag van de bouw



Tijdelijke orgels

Na de afbraak van het Jos Vermeulensorgel en tijdens de opbouw van het nieuwe Pels& van Leeuwenorgel werden de diensten tijdelijk begeleid door een klein orgel; eerst een uitleenorgeltje van de firma Pels & van Leeuwen en later door een kabinetorgel uit bezit van Gerard Leegwater.



De cantorij

Bron: internetpagina van de Ter Coulsterkerk, Steven Kalverdijk

In 1973 verscheen het Liedboek voor de kerken, uitgegeven door de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied. Hervormden, Gereformeerden, Doopsgezinden en Remonstranten hadden twintig jaar samen opgetrokken om tot dit gezamenlijk resultaat te komen. Het bekende rode liedboek bevatte 150 psalmen en 491 liederen en zou daarna veertig jaar lang de bron vormen voor muziek binnen en buiten de Protestantse kerken. Oude bekende liederen waren afgevallen en sommige liederen waren nieuw.

De cantorij werd opgericht om de gemeente te helpen met het instuderen van het liedboek. Die taak is ook voortgezet na het verschijnen van het nieuwe liedboek (Zingen en bidden in huis en kerk) in 2013. De cantorij zingt regelmatig tijdens de eredienst onder leiding van de cantororganist Gerard Leegwater met liederen die, in overleg met de predikanten, passen in liturgie van de zondag.

Ook buiten de kerk werd het liedboek gebruikt. Op de Regenboog bijvoorbeeld, één van de Protestants Christelijke lagere scholen in Heiloo, werd lied 482 opvoedkundig gebruikt: *de eersten zijn de laatsten*. Het werd ingezet als vermaning om vooral niet voor te dringen. En gezang 411 (her)kent bijna iedere Nederlander wel. Het meezingen van het eerste couplet lukt vaak nog wel, maar daarna wordt er meestal alleen nog mee-gehumd



One More Voice

Steph Ibink

Het is in 1990 opgericht door Marijke van Dijk, Fia Brouwer de koning en Steph Ibink en inmiddels dus al 35 jaar actief. Tijdens een doopdienst van onze zoon Daniel trad er een gospelkoor op uit Leusden. Ds. Kruit ging voor in de dienst, alles klopte, een mooi voorjaarszonnetje, prachtige zang door het koor en een dominee die een prachtige preek hield en de dienst goed begeleidde. Na de dienst was hij enthousiast en sprak hij mij aan en zei, wat zou mooi zijn als wij ook zo een koor zouden hebben, ik beloofde direct dat ik er mee aan de gang ging.

Geen idee hebben van hoe of wat, maar via Marijke van Dijk, die ik ook na de dienst sprak, kwamen wij samen bij Fia terecht, uiteindelijk naar de notaris en het koor was opgericht. De hervormde gemeente heeft ons vanaf het eerste moment ondersteund, door repetitieruimte beschikbaar te stellen en jaarlijks een financiële ondersteuning.

Met een A4 en een oproep in de kerk met als naam Gospelkoor Heiloo, Margot Endel als eerste dirigente, startten wij 22 oktober 1990 het koor met de eerste repetitie, lage contributie, om zoveel mogelijk mensen te recruteren. En ze kwamen....., Fia sprak iedereen in het dorp aan, op school en bij het boodschappen doen.

In mijn herinnering begonnen wij met 17 dames en heren, van allerlei geloof, pinkstergemeente, katholiek, gereformeerd, baptist en hervormd, het zat er allemaal bij.

Elke maandagavond voor het oefenen opende elke week iemand anders de avond met een gebed, gedicht of een verhaal, in de pauze gezellig koffiedrinken en een leuk gesprek na het zingen, het gebeurde allemaal. De doelstelling van samen zingend geloven werd bereikt.

Na een prijsvraag over de naam kwam Ritske Veldstra met de mooie naam: *One More Voice*

Tot op de dag van vandaag is One more voice meer dan een koor, de sociale contacten, vriendschappen en zorg voor elkaar, staan nog steeds centraal. Er zijn na 35 Jaar nog steeds leden van het eerste uur, Fia , samen met Machda, Elly, Klaas om zomaar een paar namen. Het koor staat onder leiding van dirigent Paul van Venrooij en wordt op de piano begeleid door Saskia Terpstra.